

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl soudcem Mgr. Kamilem Tojnerem ve věci

žalobce: V. N., státní příslušnost: Ukrajina,
t. č. Zařízení pro zajištění cizinců Balková,
se sídlem Balková 1, Tis u Blatna

proti
žalovanému: Policie České republiky, Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy,
odbor cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a
eskort,
se sídlem Kaplanova 2055/4, Praha 4,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 11. 2018, č. j. KRPA-439930-13/ČJ-2018-000022,

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí, jímž bylo rozhodnuto o zajištění žalobce dle § 124 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky (dále též „zákon o pobytu cizinců“), za účelem správního vyhoštění. Doba zajištění žalobce byla stanovena na 90 dnů ode dne omezení osobní svobody.
2. Žalobce v žalobě namítá, že nebyly naplněny podmínky k postupu podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců, neboť mělo být přistoupeno k mírnějšímu opatření,

kteřé by zajištění nahradilo. Žalobce dle svého tvrzení přicestoval v květnu 2018 legálně do Maďarska, kde měl vyřízeno pracovní povolení až do září 2019. Na základě tohoto oprávnění pak může cestovat po celé Evropské unii. Do České republiky žalobce přicestoval dne 11. 11. 2018 na návštěvu kamaráda P. N., u něhož též bydlel. Dne 16. 11. 2018 byly žalobci odcizeny veškeré doklady, proto se dne 20. 11. 2018 dostavil na odbor pobytových agend cizinecké policie (dále jen „odbor cizinecké policie“). Následně byl žalovaný převezen do Zařízení pro zajištění cizinců Balková (dále jen „ZZC Balková“). Žalobce je přesvědčen, že ze směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2008/115/ES, o společných normách a postupech v členských státech při navracení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí (dále jen „směrnice“) vyplývá, že zajištění je výjimečné opatření, které by nemělo být pravidlem. Správní orgán by měl vždy hledat alternativy a mírnější opatření. Měl by být upřednostněn princip přiměřenosti a povinnosti uložení mírnějšího opatření, je-li to možné. Žalobce je přesvědčen, že žalovaný dostatečně neodůvodnil nemožnost udělení zvláštních opatření za účelem vycestování podle § 123b zákona o pobytu cizinců. Žalobce sdělil správnímu orgánu, že disponuje částkou ve výši 60 000,- Kč, mohl by tedy složit finanční záruku. Mohl by též bydlet u kamaráda P. N. v P. v ulici S. Žalobce by tak byl na této adrese pro správní orgán snadno dohledatelný. Správní orgán mohl žalobci uložit povinnost pobývat na této adrese, případně se osobně hlásit na policii. Neexistují důvody, které by nasvědčovaly tomu, že by se žalobce úmyslně skrýval. Do protokolu uvedl, že by vycestoval dobrovolně, sám a na vlastní náklady, čímž by ušetřil náklady za organizaci návratu. Shora uvedené skutečnosti hovoří ve prospěch žalobce a nenásvědčují tomu, že by žalobce hodlal mařit výkon správního vyhoštění. Naopak jeho kroky svědčí o tom, že má vůli a snahu s žalovaným od počátku aktivně spolupracovat. Žalovaný měl přistoupit ke zvláštním opatřením podle § 123b odst. 1 zákona o pobytu cizinců, a teprve tehdy, když by žalobce závažným způsobem podle § 123b odst. 7 zákona o pobytu cizinců porušil povinnost mu takto uloženou, by policie cizince zajistila. Žalobce v souladu s uvedeným požaduje, aby soud zrušil napadené rozhodnutí žalovaného a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

3. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby s odkazem na § 123b odst. 3 zákona o pobytu cizinců. V posuzované věci existuje důvodná obava, že výkon správního vyhoštění bude žalobcem zmařen či ztěžován; tato důvodná obava je vyvolána skutečností, že žalobce dne 20. 11. 2018 po nahlášení ztráty svých dokladů a po zjištění jeho možného neoprávněného pobytu, napadl střežící policisty a pokusil se o útěk, kdy chtěl proskočit skleněnou výplň okna ven z místnosti. Proto žalovaný přistoupil k zajištění podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců namísto uložení zvláštního opatření za účelem vycestování. Žalovaný v rozhodnutí uvedl, jaké důvody ho vedly k aplikaci ustanovení § 124 zákona o pobytu cizinců. Žalovaný dostatečně zdůvodnil, proč nebylo v případě žalobce možné aplikovat uložení zvláštních opatření. Aplikace zvláštních opatření je vázána na předpoklad, že cizinec bude se státními orgány spolupracovat a též, že neexistuje důvodná obava, že by se k případnému výkonu správního vyhoštění vyhýbal (objektivní složka). Nezbytným předpokladem pro uložení zvláštního opatření je právě absence této důvodné obavy (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 3. 2016, č. j. 10 Azs 39/2016-21). Žalovaný správní orgán uvedl, z jakých důvodů uložení mírnějšího opatření považuje nejen za nemožné (subjektivní složka), ale rovněž za neúčelné (objektivní složka). Účelem

správního vyhoštění je ukončení nežádoucího pobytu cizince na území členských států Evropské unie.

4. Soud o věci samé rozhodl bez jednání v souladu s § 172 odst. 5 větou druhou zákona o pobytu cizinců, neboť žalobce i žalovaný s tím výslovně souhlasili, a soud neshledal nezbytným nařízení jednání o věci samé.
5. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobních bodů, kterými je vázán [(§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále též „s. ř. s.“)], při přezkoumání vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).
6. Po provedeném řízení soud dospěl k závěru, že žaloba nebyla podána důvodně.
7. Ze správního spisu soud zjistil tyto, pro řízení podstatné, skutečnosti.
8. Dne 20. 11. 2018 se žalobce dostavil na Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy, odbor cizinecké policie, oddělení pobytových agend, kde chtěl nahlásit ztrátu svého osobního dokladu, přičemž tvrdil, že má všechny doklady opravňující jeho pobytu na území členských států Evropské unie v pořádku, jen tyto doklady ztratil. Šetřením policie se nepodařilo potvrdit tvrzení žalobce, vzniklo tak důvodné podezření, že se na území České republiky vyskytuje nelegálně. Příslušníci policie rozhodli, že bude eskortován na oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort. Před započítím eskorty žalobce napadl policistu tak, že vstal ze židle, nereagoval na výzvu policisty, aby se posadil, rozběhl se proti policistovi a agresivně ho napadl otevřenými dlaněmi do obličeje. Žalobce příslušníka policie shodil na kopírku a proběhl směrem k oknu, kterým se snažil proskočit ven, avšak to se mu nepodařilo. Následně došlo k dalšímu napadení policisty útoky pěstmi do oblasti hrudníku a žalobce se snažil zmocnit policistovy zbraně. Žalobce se podařilo zajistit až s pomocí dalšího policisty. Následně byl žalobce umístěn do cely předběžného zadržení. Dne 21. 11. 2018 byla vyslána do cely předběžného zadržení hlídka odboru cizinecké policie, která žalobce zajistila podle ustanovení § 27 odst. 1 písm. a) zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky. Žalobce byl též poučen o důvodech omezení jeho svobody a byl poučen o jeho právech. Týž den bylo se žalobcem zahájeno správní řízení o vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. b) bod 8 zákona o pobytu cizinců. Oznámení o zahájení správního řízení žalobce stvrdil svým podpisem ve stejný den. Při podání vysvětlení dne 21. 11. 2018 žalobce žalovanému mimo jiné sdělil, že do České republiky přicestoval 11. 11. 2018 na návštěvu kamaráda, kdy přijel z Maďarska, kde má povolen dlouhodobý pobyt do 19. 6. 2019. Na otázku ohledně dokladů uvedl, že mu byly ukradeny dne 16. 11. 2018 v JK Baru kousek od jeho bydliště. Dále žalobce uvedl, že mu bylo v minulosti uloženo správní vyhoštění za nelegální činnost. Příbuzné v České republice nemá, pouze zde přijel na návštěvu kamaráda. V zemi původu, na Ukrajině, žije jeho matka a dva bratři. V České republice nemá žádný majetek, jeho zdravotní stav je dobrý. Ve stejný den, tj. 21. 11. 2018, bylo žalovaným vydáno napadené rozhodnutí, jímž bylo podle ustanovení § 124 odst. 1 zákona o pobytu cizinců rozhodnuto, že se žalobce zajišťuje za účelem správního vyhoštění. Doba zajištění žalobce byla zároveň stanovena na 90 dnů ode dne omezení svobody. Žalobce byl následně převezen do Zařízení pro zajištění cizinců Balková. Dne 27. 11. 2018 bylo žalovaným zahájeno správní řízení se žalobcem podle ustanovení § 119 odst. 1 písm. a) bod 2 a písm. b) bod 8 zákona o pobytu cizinců, neboť

žalobce by při pobytu na území mohl závažným způsobem narušit veřejný pořádek a že neprokázal oprávnění k pobytu.

9. Dle sdělení maďarské policie žalobce disponuje povolením k pobytu od 30. 1. 2018 do 9. 8. 2019.
10. Soud o podané žalobě rozhodl následovně.
11. Podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců „*policie je oprávněna zajistit cizince staršího 15 let, jemuž bylo doručeno oznámení o zahájení řízení o správním vyhoštění anebo o jehož správním vyhoštění již bylo pravomocně rozhodnuto nebo mu byl uložen jiným členským státem Evropské unie zákaz vstupu platný pro území členských států Evropské unie a nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování, pokud je nebezpečí, že by cizinec mohl mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění, zejména tím, že v řízení uvedl nepravdivé údaje o totožnosti, místě pobytu, odmítl tyto údaje uvést anebo vyjádřil úmysl území neopustit nebo pokud je takový úmysl zjevný z jeho jednání*“.
12. V § 123b odst. 1 zákona o pobytu cizinců je stanoveno: „*Zvláštním opatřením za účelem vycestování cizince z území (dále jen „zvláštní opatření za účelem vycestování“)* je a) *povinnost cizince oznámit policii adresu místa pobytu, zdržovat se tam, každou jeho změnu oznámit následující pracovní den policii a ve stanovené době se na adrese místa pobytu zdržovat za účelem provedení pobytové kontroly, b) složení peněžních prostředků ve volně směnitelné měně ve výši předpokládaných nákladů spojených se správním vyhoštěním (dále jen „finanční záruka“)* cizincem, kterému je zvláštní opatření za účelem vycestování uloženo; *peněžní prostředky za cizince může složit státní občan České republiky nebo cizinec s povoleným dlouhodobým anebo trvalým pobytem na území (dále jen „složitel“), nebo c) povinnost cizince osobně se hlásit policii v době policií stanovené.*“
13. Podle § 123b odst. 3 zákona o pobytu cizinců „*o druhu a způsobu výkonu zvláštního opatření za účelem vycestování rozhoduje policie. Při rozhodování o uložení zvláštního opatření policie zkoumá, zda jeho uložení neohrozí výkon správního vyhoštění, a přihlíží k dopadům tohoto rozhodnutí do soukromého a rodinného života cizince*“.
14. Ustanovení § 123b zákon o pobytu cizinců transponuje čl. 15 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/115/ES ze dne 16. 12. 2008 o společných normách a postupech v členských státech při navracení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí (návrátová směrnice), podle kterého nemohou-li být v konkrétním případě účinně uplatněna jiná dostatečně účinná, avšak mírnější donucovací opatření, mohou členské státy zajistit pouze státního příslušníka třetí země, o jehož navrácení probíhá řízení, za účelem přípravy návratu nebo výkonu vyhoštění. Rozsudek Soudního dvora Evropské unie ze dne 28. 4. 2011, *Hassen El Dridi*, věc C-61/11 PPU, EU:C:2011:268, jehož se stěžovatel v kasační stížnosti dovolává, pak k návratové směrnici zmiňuje požadavek, aby členské státy uskutečňovaly vyhoštění prostřednictvím co nejmírnějších donucovacích opatření (odstavec 39).
15. V obecné rovině představuje zajištění podle zákona o pobytu cizinců zcela mimořádný institut, neboť pro cizince znamená omezení, nebo (v závislosti na povaze, délce, důsledcích a způsobu zajištění) dokonce zbavení jeho osobní svobody. Jedná se o citelný zásah do jednoho ze základních práv jednotlivce zaručeného čl. 8 Listiny základních práv a svobod (a v obecné rovině i čl. 7 odst. 1 Listiny), a jako takový může být přípustný jen za podmínek přísně vymezených nejen zákonem, ale především

ústavním pořádkem [blíže viz např. usnesení rozšířeného senátu ze dne 23. 11. 2011, č. j. 7 As 79/2010 – 150, č. 2524/2012 Sb. NSS, rozsudek ze dne 22. 7. 2010, č. j. 9 As 5/2010 – 74, č. 2129/2010 Sb. NSS, či nálezy Ústavního soudu ze dne 12. 5. 2009, sp. zn. Pl. ÚS 10/08, č. 229/2009 Sb.].

16. Z výše uvedených ustanovení zákona o pobytu cizinců a přijímací směrnice je však zřejmé, že důvodem, který ospravedlňuje zajištění žalobce (jakožto krajní prostředek) je v tomto případě obava, že by se výkonu rozhodnutí o vyhoštění záměrně vyhýbal. Zvláštní opatření je možno považovat za účinná, pokud jimi lze dosáhnout daného konkrétního účelu zajištění mírnějšími prostředky - bez fyzického zajištění žadatele. V této souvislosti lze přiměřeně odkázat také na závěry rozšířeného senátu vyslovené v usnesení ze dne 28. 2. 2017, č. j. 5 Azs 20/2016 – 38, č. 3559/2017 Sb. NSS, podle kterého „[m]ožnost aplikace zvláštního opatření namísto zajištění cizince a tomu korespondující úvahy správního orgánu budou nutně záviset na důvodu zajištění“ (odst. 32 a 36).
17. Při zvažování zvláštních opatření jako alternativy k důvodu zajištění podle § 124 odst. 1 písm. e) zákona o pobytu cizinců je proto namístě zohlednit a zvážit osobní, majetkové a rodinné poměry cizince, charakter porušení povinností souvisejících s vyhošťovacím řízením, jeho dosavadní chování a respektování veřejnoprávních povinností stanovených ČR nebo jinými státy EU, včetně charakteru porušení těchto povinností ze strany cizince (srov. přiměřeně usnesení rozšířeného senátu č. j. 5 Azs 20/2016 – 38, odst. 36 a 37).
18. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 12. 2011, č. j. 1 As 132/2011-51 „Zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, stanoví s ohledem na zásadu proporcionality a zásadu minimalizace zásahů do osobní svobody cizince přesný postup a pořadí po sobě jdoucích fází, které musí správní orgány při navrácení neoprávněně pobývajících cizinců respektovat. Aby mohl správní orgán svědomitým způsobem posoudit možnost aplikace zvláštních opatření podle § 123b odst. 1 téhož zákona, musí v tomto směru zjistit relevantní skutkové okolnosti případu a učinit je obsahem spisového materiálu.“ Žalovaný si v souladu s uvedeným rozsudkem zjistil relevantní skutkové okolnosti a učinil je součástí spisu. Úřední záznamy obou policistů o události napadení jsou součástí spisového materiálu. Dále je v protokolu o podaném vysvětlení, který je taktéž součástí spisu, uvedeno, zda žalobci bylo v minulosti uloženo správní vyhoštění, případně jaké má vazby na území České republiky, jakou výši finanční částky disponuje apod. Lze tak uzavřít, že žalovaný učinil všechny kroky, aby si zjistil relevantní skutkové okolnosti ve smyslu uvedené judikatury. Žalovaný při rozhodování o zajištění posoudil, zda uložením zvláštního opatření za účelem vycestování nedojde k ohrožení výkonu správního vyhoštění ve smyslu § 123b odst. 3 zákona o pobytu cizinců.
19. Pokud jde o tvrzení žalobce, že disponuje částkou ve výši 60 000 Kč, kterou by mohl použít jako finanční záruku ve smyslu § 123c zákona o pobytu cizinců, soud uvádí, že s ohledem na závažnost činu spáchaného vůči policistovi, není výše finanční záruky dostatečná k tomu, aby nedošlo k ohrožení výkonu správního vyhoštění ve smyslu § 123b odst. 3 zákona o pobytu cizinců (srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 11. 2017, č. j. 1 Azs 303/2017-23, dle kterého nebyla dostatečnou zárukou částka 130 000 Kč). Přičemž tvrzení žalobce o držení takové částky je v rozporu s jeho tvrzením, že nedisponuje žádným majetkem. S ohledem na výše popsané závažné

protiprávní jednání žalobce, jakož i jeho předchozí minulost, kdy mu bylo uloženo správní vyhoštění do 11. 10. 2002, uložení žádného zvláštního opatření za účelem vycestování žalobce, tj. ani finanční záruky, nemohlo zaručit, že nedojde ke zmaření správního vyhoštění žalobce.

20. Žalobcův odkaz na porušení směrnice, není příhodný. Žalovaný se ve svém rozhodnutí dostatečně zabýval tím, zda lze žalobci uložit mírnější opatření ve smyslu § 123b zákona o pobytu cizinců. Výše finanční záruky je s ohledem na předchozí bod a závažnost žalobcova protiprávního jednání, nedostatečná. Zvláštní opatření ohledně možnosti ubytování u svého známého či hlášení se a policii ve stanovené době, jsou s ohledem na čin žalobce, nemožná. Správní orgán rozhoduje o možnosti uložení zvláštního opatření v souladu s § 123b odst. 3 zákona o pobytu cizinců s tím, že zkoumá, zda uložением zvláštního opatření neohrozí výkon správního vyhoštění. U osoby, která je schopna napadnout policistu, zmocnit se střelné zbraně a pokusit se utéct z policejní služebny, nelze shledat, že by se hlásila na policii, případně se zdržovala na adrese, kterou uvede. Nehledě na skutečnost, že přesnou adresu P. N. policii neuvedl. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 7. 2013, č. j. 9 As 52/2013-34, *„volba mírnějších opatření než je zajištění cizince, mezi něž lze např. řadit již zmíněné zvláštní opatření za účelem vycestování cizince, je vázána na předpoklad, že cizinec bude se státními orgány spolupracovat při realizaci tohoto opatření a že neexistuje důvodná obava, že se nebude vyhýbat případnému výkonu správního vyhoštění. Pokud zde existují skutečnosti nasvědčující tomu, že cizinec bude případný výkon správního vyhoštění mařit, nelze dle § 123b odst. 3 zákona o pobytu cizinců přistoupit ke zvláštnímu opatření za účelem vycestování cizince“*. Žalobní námitka ohledně uložení mírnějšího opatření, je tak v souladu s uvedeným rozsudkem nedůvodná, neboť se správní orgán řídil principem přiměřenosti a povinnosti uložit mírnější opatření, je-li jeho uložení možné.
21. Napadení policisty nelze považovat za aktivní spolupráci s žalovaným. Právě naopak všechny okolnosti případu svědčí o tom, že žalobce by na svobodě mařil výkon správního vyhoštění.
22. V daném případě se soud ztotožňuje s žalovaným, že u žalobce jsou naplněny důvody zajištění dle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců, neboť dne 20. 11. 2018 napadl policistu a chtěl se zmocnit jeho střelné zbraně. Jedná se o natolik intenzivní zásah proti veřejnému pořádku České republiky, že je dána důvodná obava o neúčinnosti mírnějšího opatření namísto zajištění žalobce. Žalobce nenavrhl věrohodnou, ani dostatečně určitou alternativu zajištění. Žalovaný k zajištění přistoupil na základě objektivních okolností spočívajících v předchozím jednání cizince, přičemž tyto individuální okolnosti v případě žalobce plně odpovídají judikatorním požadavkům na výjimečnost institutu zajištění, namísto uložení mírnějších opatření (rozsudek ze dne 27. 7. 2017, č. j. 1 Azs 94/2017 - 29). V nyní projednávaném případě proto žalovaný nepochybil, když namísto užití zvláštních opatření přistoupil k zajištění žalobce.
23. Z uvedených důvodů soud ve shodě s žalovaným dospěl k závěru, že u žalobce došlo k naplnění podmínek zajištění ve smyslu § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců.
24. Jelikož soud neshledal žádnou z žalobních námitek důvodnou, žalobu jako nedůvodnou zamítl podle § 78 odst. 7 s. ř. s.

25. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s. tak, je ve výroku tohoto rozsudku uvedeno. Žalobce neměl ve věci úspěch, proto mu náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalovanému žádné náklady řízení nad rámec úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze dne 17. prosince 2018

Mgr. Kamil Tojner
Soudce, v.r.

Shodu s prvopisem potvrzuje:
N. N.